

[Økonomiministeren]

Ved en drøftelse af de nuværende planer om at styrke det valutariske samarbejde inden for EF kan der være grund til, som også statsministeren gjorde det, at minde om, at EF-landene i foråret 1972 indgik en aftale om etablering af et europæisk valutasamarbejde. De daværende kandidatlande til EF: England, Irland, Danmark og Norge, fik adgang til at deltage i det nye samarbejde fra dets start. Det nye samarbejde blev i årene 1972-74 udsat for et stærkt pres med det resultat, at samarbejdet i 1974 var ændret til et samarbejde mellem Tyskland og de tre Beneluxlande, Danmark og Norge. Sverige var i tiden fra foråret 1973 til august 1977 knyttet til dette mere begrænsede samarbejde, som vi normalt benævner slangesamarbejdet. Efter at Norge i december til vor beklagelse besluttede at træde ud af slangesamarbejdet, deltager kun Tyskland, Beneluxlandene og Danmark i samarbejdet.

Det, at slangesamarbejdet kun har overlevet med så forholdsvis få deltagere, er efter min mening ikke udtryk for, at samarbejdet ikke er udformet på nogen hensigtsmæssig måde. I hvert fald tror jeg, at de nuværende deltagerlande betragter dette samarbejde som et vigtigt stabiliserende element i en valutarisk urolig tid.

Slangesamarbejdet har været et fleksibelt samarbejde, hvor kurserne ikke har været fastfrosset, men det efter indbyrdes aftale har været muligt at enes om kurstillpasninger undervejs. Det har været nødvendigt, da den økonomiske udvikling i deltagerlandene ikke er forløbet ensartet.

De ubegrænsede interventionskreditter og de øvrige EF-kreditarrangementer har bidraget til at skabe tiltro til den danske valutakurspolitik, som det meste af 1970'erne har stået over for det problem, at valutareserven har været lille, såvel i forhold til udenrigshandelen som til den kortfristede udenlandske gæld.

Den danske deltagelse i slangesamarbejdet har hindret de kraftige prisstigninger på importvarer, der ville følge af store kursfald, og har herved ydet et væsentligt bidrag til at dæmpe de meget stærke prisstigningstendenser, der opstod i kølvandet af de store energiprisstigninger i 1973-74.

Det kunne naturligvis set fra et dansk synspunkt have været ønskeligt med en større stabilitet også over for andre af vore han-

delspartneres valutaer. I det seneste års tid er det særlig dollarkursen, der kan give anledning til bekymring. For en række virksomheder, herunder ikke mindst rederibranchen, giver den lave dollarkurs anledning til vanskeligheder.

På den anden side høster vi da også på en lang række punkter fordel af den lave dollarkurs, idet den billiggør en betydelig del af vor import. Det gælder særlig olieimporten, hvor priserne jo er fastlagt i dollar.

Ved Det europæiske Råds møde i Bruxelles den 4. og 5. december blev der vedtaget en resolution om oprettelse af et europæisk monetært system. Det var hensigten, at dette system skulle iværksættes fra den 1. januar. Det har imidlertid ikke været muligt at få de nødvendige retsakter vedtaget, da Frankrig under henvisning til Det europæiske Råds resolution har stillet som betingelse, at det samtidig vedtages, at fremtidige monetære udligningsbeløb inden for den fælles landbrugspolitik skal afvikles automatisk, og at de eksisterende monetære udligningsbeløb skal afvikles inden for en begrænset periode.

Fra dansk side har vi stor sympati for, at man søger at opnå et fælles prisniveau for landbrugsvarer i EF. Men vi har ikke følt, at uenigheden om en afskaffelse af de monetære udligningsbeløb skulle blokere en iværksættelse af det nye europæiske valutasamarbejde.

På grund af de meget stærke interessemodsatninger i landbrugspolitikken, ikke mindst mellem Frankrig, Tyskland og England, har det endnu ikke været muligt at nå til enighed om disse spørgsmål. Når der er fundet en endelig løsning på landbrugsområdet og de franske forbehold så kan hæves, vil det nye valutasamarbejde kunne iværksættes inden for få dage, idet centralbankerne nu er nået til enighed om de udestående tekniske spørgsmål. Så længe det nye system ikke er vedtaget, fortsætter slangesamarbejdet uændret.

Det nye valutasamarbejde vil fra begyndelsen være karakteriseret ved at have en større deltagerkreds end slangesamarbejdet. Bortset fra England har alle EF-lande tilkendegivet, at de vil deltage. Samarbejdet vil på en række punkter bygge på det eksisterende slangesamarbejde og kreditarrangementerne, men der er også sket væsentlige nyskabelser.